
Likovne meditacije

Damir Đirlić

**RAĐANJE OBLIKÂ IZ BEZOBLIČNOSTI INTENZITETÂ
– SLIKE STOJANA ĐURIĆA**

Izložene slike umjetnika Stojana Đurića sastoje se od tamnije i svjetlije strane koje se jedna prema drugoj gibaju savršeno ravnodušno, gotovo sasvim lišene simboličkih konotacija kao manjka u samoj likovnosti, te kao čiste razlike u intenzitetu pružaju plan prvobitnog kaosa boje iz kojeg se u neprestanom nemiru oslobađaju oblici. Prostor njihove artikulacije upućuje na izrazitu gestualnost, energične i mjestimice sumanuto odlučne zamahe čija nesputana materijalnost sugerira u sliku duboko utisnuto, tijelom umjetnika posredovano, pjenušanje nesvjesnog o litice svijesti. U oblicima se naziru ljudski likovi ili likovi ljudskih tvorevina, mahom arhitekture, ali *in statu nascendi*, nimalo nedovršeni, nego onkraj svake započetosti i dovršivosti, između figure i apstraktuma, momenti u beskonačnom gibanju cjeline čije je najveće čudo vidljivost. Priroda je na tim slikama posredovana ljudskim, ali tako da je upravo ona usred svega ljudskog i tu se opreke poništavaju. Panorame Novog Sada i Beograda, zgrade, crkva, ulice, brodovi, gube se u intenzivnoj veličini gibanja koje ih prožima, čudesno svjetlosno očitovanog. Ono ljudsko na tim slikama, bio to grad u omaglici, mašinerija ili neposredno žensko tijelo, postaje samo napeti, načas neobjašnjivo postojani titraj kaosa iz kojeg se rađa oblik koji se istodobno u njega vraća, u taj optjecaj boja, linija i kontrastâ zaustavljen u paradoksalnoj vječnosti prizora na slikarskom platnu. Mimetički princip u ovim je slikama prisutan, ali ne u vidu transponiranja nekog realnog sadržaja u likovni, nego totalne poetičke transformacije koja oponaša sam rad prirode kao takve. Ono što na njima vidimo nije samo *Natura naturata*, neka dana prirodna predmetnost, nego prije svega *Natura naturans*, stvaralačka priroda u svojoj elementarnoj snazi: kompozicija se očituje kao

uhvaćen trenutak jednog neumoljivog rekonponiranja. Život u vidu umjetnosti trijumfira nad smrću, uvlači je u sebe i time ništa ne gubi, nego se obogaćuje oblicima; ne gasi se, nego uskomešava, dok beskrajna lakoća stvaranja nadilazi svu težinu stvorenja.